

turligvis at outrere Sagen. Selvfølgelig har man Brug for dem, og det er kun en Rest af gammel Tro, naar det hævdes, at har en Underofficer blot de Kundskaber, der fordres af ham som slet og ret Underofficer, særlig som militær Opdrager, kan det være ligegyldigt, endog eventuelt generende, om han havde personlig Dannelse. Jeg har allerede i Indledningen til mit Foredrag nævnt, at hvis en Underofficer skal tilfredsstille Befolkningen i sit ofte vanskelige Hverv som militær Opdrager her, hvor vi have almindelig Værnepligt, hvor alle Klasser af Nationen mødes i Soldatertrøjen, maa han være i Besiddelse af et saa stort Maal af Dannelse, at han kan være i Stand til at træde op uden at støde den enkelte eller Befolkningen. En af de Grunde, der maaske ogsaa i tidligere Tid satte Underofficererne paa et saa uheldigt Standpunkt i Befolkningen, var den Omstændighed, at de ikke maatte gifte sig. Det gik for dem paa Tur med at gifte sig. En Bataillon, en Afdeling, havde Lov til eller Tradition for at lade to af Underofficererne være gifte og ikke mere. Naar nu de, der endelig vare slupne ind i Havnen, bleve siddende længe, var det vanskeligt for de andre at komme til. Resultatet blev, at der heraf ofte fremgik, hvad man kalder „polske Ægteskaber“. Det pyntede heller ikke paa Standen, men det er jo forklarligt, at dette polske Ægteskab ofte fandt Sted, naar man husker paa, at de overhovedet ikke havde Tilladelse til at gifte sig, selv om de kunde nogenlunde eksistere, og selv om de havde erhvervet en af de Ting, som Ægteskabet regner for en Lyksalighed, nemlig en Flok Børn. Jeg vil tillade mig at fremhæve, til Dels i Modsætning altsaa til tidligere Tilstande, at nu til Dags er i sædelig Henseende Standens hele Vandel saaledes, at man ganske sikkert kan sætte Regimentets gifte Underofficerer som Mønstre paa dette Omraade. Jeg tror, at denne Udvikling i høj Grad skyldes de overordnede Chefer, der have forstaaet at virke paa heldig Maade i denne Retning, men jeg tror ogsaa, at Forholdene have udviklet sig saa anerkendelsesværdig smukt, som Tilfældet er, i Kraft af Standens egen Bestræbelse, nu kan der i denne Henseende ikke kastes nogen som helst Skygge paa Standen. Nutidens Underofficerer ere stilsfærdige, nøjsomme og maaske lidt fortrykte paa Grund af de vanskelige Kaar, hvorunder de leve. Lønningen er saa lille, at selv med den største Forsigtighed og Sparsommelighed og med en dygtig Kone ved Siden

vil en Underofficer dog, naar der er nogle Børn, ikke kunne eksistere, hvis ikke enten hun eller han ere i Stand til at skaffe nogen Biindtægt. Der vises fra de overordnede Side som Regel stor Imødekommen over for Underofficerernes Bestræbelser for at skaffe sig Biindtægter, selv om — jeg siger ikke, at det sker — Bierhvervet kan komme paa tværs af Tjenesten. Det kan ofte være vanskeligt at vise denne Velvilje samtidig med, at man maa forlange Tjenestens Fordringer opfyldte.

Jeg haaber nu, at jeg i korte Træk har oprisket det høje Tings Erindring om, hvorledes denne Klasses Stilling er her i Landet. Jeg tror, at de foreslaaede Lønninger maa siges at være saare beskedne, og naar man endelig skal gaa til en Revision af disse Sager, kunde der vel have været Anledning til at gaa videre endnu. Men Sagen vil jo blive overgivet til et Udvalg, og der kan man jo saa overveje Sagen nærmere. Hensigten med mit Foredrag har nærmest været at paakalde de Herrers Velvilje for dette Spørgsmaal, at banke paa de Herrers Døre og saa vidt mulig vise dem, at der her er en Samfundsklasse, der er bleven noget forglemt, noget fortrykt i den raske Udvikling, der har fundet Sted i de andre Samfundsklasser. Sammenligner man f. Eks. disse Folks Tilstand med Haandværkernes, vil man se, at den er ret utaaelig. En Sergent begynder med under 50 Kr. om Maaneden, og naar han naar den højeste Lønning, som han kan naa i den Grad, og har tjent i 15—20 Aar, altsaa er en Mand paa 40 Aar, er han naaet op til 936 Kr. Jeg springer de mellemiggende Tal over og anfører blot, at naar han har naaet den højeste Grad og er bleven Stabssergent, er hans højeste Lønning 1,528 Kr. Sammenligner man dette med Forholdene i Haandværk og Industri, hvor der har fundet en kraftig Udvikling Sted, vil man se, at det er meget smaat. Blandt Skræderne maa en Svend — og han bliver vel Svend omtrent i 19 Aars Alderen — det første Aar, indtil han er bleven rigtig forberedt og dygtig, arbejde paa en noget mindre Løn, men naar han endelig er færdig hermed — det kan gøres paa et Par Aar, men jeg tager Munden fuld og siger 5—6 Aar — og han altsaa er 25 Aar gammel, har han 1,200 Kr., medens en Sergent i samme Alder ikke har fuldt 600 Kr., og som højeste Lønning kan naa omtrent 1,500 Kr. Skræderne begynde som færdige Svende med 1,200 Kr., og de kunne naa op til 1,800 Kr. For at tage andre Fag, skal jeg nævne, at Snedkerne